

Dosarul nr. 2ra-760/23
2-19173048-01-2ra-31052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Arabadji)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cotruță, I. Țurcan, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ „N.16” din Chișinău în procedura falimentului împotriva Elenei Condrea, Anei Condrea, Alionei Străjescu și a lui Valeriu Condrea, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La 28 octombrie 2019, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ „N.16” din Chișinău în procedura falimentului (în continuare Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Condrea, Anei Condrea, Alionei Străjescu și a lui Valeriu Condrea, cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că pârâții Valeriu Condrea, Elena Condrea, Ana Condrea și Aliona Străjescu au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Conform informației privind situația despre achitarea energiei termice pârâții, până la 31 august 2019, au acumulat o datorie pentru energie termică în sumă totală de 8 444,42 lei, iar obligațiunea de achitare a costului serviciilor prestate urmează a fi pusă în sarcina beneficiarilor.

Astfel, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului a susținut că este în drept să înainteze cererea de chemare în judecată, fără respectarea procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, deoarece prin intermediul

facturilor lunare pârâții au fost anunțați în vederea executării obligației de achitare a serviciilor comunale furnizate.

În final, având în vedere cele enunțate, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului a solicitat încasarea în mod solidar din contul Elenei Condrea, Anei Condrea, Alionei Străjescu și a lui Valeriu Condrea a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 8444,42 lei, acumulată în perioada de până la 31 august 2019.

La 05 mai 2022, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul Elenei Condrea, Anei Condrea, Alionei Străjescu și a lui Valeriu Condrea a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 10585,78 lei, acumulată în perioada de până la 28 februarie 2022, precum și a taxei de stat achitate la depunerea acțiunii (f.d.91).

Prin hotărârea din 15 iulie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului.

S-a încasat, în mod solidar, de la Valeriu Condrea, Elena Condrea, Ana Condrea și Aliona Străjescu în beneficiul Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului cu titlu de datorie restantă pentru consumul energiei termice, prestate la locul de consum, acumulată în perioada de la 28 octombrie 2016 până la 31 august 2019, suma de 2 076,21 lei.

În rest, cererea depusă de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului împotriva Elenei Condrea, Anei Condrea, Alionei Străjescu și a lui Valeriu Condrea privind încasarea, în mod solidar, a datoriei pentru consumul energiei termice în mărime de 6 368,21 lei, acumulată până la 28 octombrie 2016 s-a respins ca fiind depusă tardiv.

S-a încasat, în mod solidar, de la Valeriu Condrea, Elena Condrea, Ana Condrea și Aliona Străjescu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei (f.d.136, 139-144).

La 22 iulie 2022, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.146-147).

La 21 noiembrie 2022, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar a depus apel motivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea pretențiilor respinse și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată (f.d.154-158).

Prin decizia din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului și s-a menținut hotărârea din 15 iulie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru (f.d.168-175).

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău, invocând dispozițiile art.7 alin. (1), (4), art.8 alin. (1), art.267 alin. (1), art.271, 272 alin. (1) și (9), art.512 alin. (1), art.514, 572 alin.(2) ale Codului civil (până la intervenirea modificărilor introduse prin Lege nr. 133 din 15 noiembrie 2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, în vigoare din 01 martie 2019), art. 25

alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, art.51 alin.(1) din Legea nr.75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, pct. 17 și 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, și reieșind din materialele cauzei, precum și argumentele participanților la proces, a conchis că soluția instanței de fond privind respingerea ca fiind tardivă a acțiunii depuse de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului privind încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 6368,21 lei pentru perioada de până la 28.10.2016 este justă și întemeiată.

Or, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului a înaintat acțiunea privind încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 6368,21 lei pentru perioada de până la 28 octombrie 2016, inclusă în acțiunea depusă la 28 octombrie 2019 cu omiterea termenului de prescripție de 3 ani prevăzut la art.267 alin.(1) din Codul civil, calculat potrivit art.272 alin.(1) și (9) din Codul civil.

Astfel, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului a ignorat dreptul de a-și apăra, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul pretins încălcat în decurs de 3 ani, iar temeuri pertinente, ce ar justifica repunerea în termen a acțiunii în sensul art. 279 din Codul civil nu s-au constatat, repunerea nefiind solicitată.

De altfel, instanța de apel a menționat că Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului urma să înainteze cererea de chemare în judecată în interiorul termenului de 3 ani din ziua când a aflat despre încălcarea dreptului său, or, în speță nu s-au constatat circumstanțe ce ar permite suspendarea curgerii termenului de prescripție sau întreruperea acestuia. Or, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului a avut posibilitatea de a introduce acțiunea până la expirarea termenului de prescripție, fapt care însă nu a fost realizat și în consecință, justifică respingerea acțiunii în această parte ca fiind depusă tardiv.

Așadar, în cumulul celor expuse, instanța de apel a catalogat ca fiind justă hotărârea instanței de fond în partea în care cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului a fost respinsă ca fiind tardivă, or, s-a constatat cu certitudine faptul încălcării de către reclamant a termenului general de prescripție extinctivă prevăzut de art.267 din Codul civil. Sau altfel spus, instanța de fond a pronunțat o hotărâre justă și întemeiată conform rigorilor prevăzute la art. 239 și art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Respectiv, din considerentele menționate și având în vedere faptul că prima instanță a emis o hotărâre legală și întemeiată cu aplicarea și interpretarea corectă a normelor de drept material și procedural, iar argumentele invocate în cererea de apel sunt nefondate, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea instanței de fond fără modificări.

La 10 mai 2023, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată (f.d.179-181).

În motivarea recursului, recurenta a indicat motivele de fapt și de drept invocate anterior la examinarea cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar menționând dezacordul cu deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru pe care le consideră ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi casate în temeiul art.432 alin.(2) lit.c) și alin.(3) lit.b) din Codul de procedură civilă.

Astfel, în argumentarea opiniei enunțate, recurenta a catalogat ca fiind eronate concluziile instanței de apel privind tardivitatea acțiunii sale privind încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 6368,21 lei pentru perioada de până la 28 octombrie 2016. Or, în speță nu pot fi aplicate normele aferente ridicării excepției de tardivitate, deoarece nu sunt întrunite condițiile de aplicabilitate a acestora.

În context, invocând dispozițiile art. 395 alin. (6) din Codul civil, recurenta a susținut că la caz, intimații au beneficiat de prestații succesive din partea sa (furnizarea și prestarea serviciilor), lunar fiindu-le înaintată factura spre plată, în care era indicat termenul-limită de achitare a datoriei curente.

Prin urmare, reieșind din faptul că în fiecare factură este indicat distinct termenul de achitare, termenul de prescripție, la fel, urmează a fi calculat separat și distinct pentru fiecare factură în parte.

Așadar, Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar a conchis că decizia instanței de apel se bazează pe neelucidarea tuturor circumstanțelor importante pentru justa soluționare a disensiunii dedusă judecății și pe interpretare eronată a cadrului normativ legal ce guvernează raportul litigios, circumstanță ce a generat adoptarea unei soluții greșite.

La 31 mai 2023, în adresa Elenei Condrea, Anei Condrea, Alionei Străjescu și a lui Valeriu Condrea a fost expediată copia recursului declarat de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului declarat de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, intimații nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurentă.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 martie 2023 și expediată Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, prin e-mail la 13 mai 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar (f.d.177).

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, la 10 mai 2023, se consideră în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 10 mai 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Din analiza recursului declarat rezultă că Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) lit. b) – aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 10 mai 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui

participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Î.M.G.F.L. „N.16” din Chișinău în procedura falimentului, reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă